

## Bułgaria: Krajowy System Uczciwości

---

Bułgarskie Krajowe Biuro Audytu (National Audit Office) określone zostało instytucją o najwyższym poziomie uczciwości w kraju. Jest to jeden z wniosków wpływających z opublikowanego przez Transparency International raportu na temat bułgarskiego Krajowego Systemu Uczciwości (National Integrity System).

Badanie jest narzędziem ewaluacyjnym Transparency International, opracowanym dla uzyskania wymiernego obrazu funkcjonowania mających decydujące znaczenie w walce z *korupcją*, kluczowych w kraju instytucji i obszarów.

Poprzez Krajowy System Uczciwości określana jest całość struktury instytucjonalnej, prawnej oraz procedur, które poprzez przejrzystość, uczciwość i odpowiedzialne działanie kształtują poziom *korupcji* w kraju. Zgodnie z założeniami Systemu, najbardziej efektywnym sposobem walki z korupcją są prawidłowo działające, współpracujące ze sobą instytucje, określane jako „filary” Systemu. Są to:

- władza ustawodawcza,
- władza wykonawcza,
- sądownictwo,
- administracja publiczna,
- organy ścigania,
- organy prowadzące nadzór nad wyborami,
- urzędy rzecznika praw,
- najwyższe organy kontroli,
- agencje antykorupcyjne,
- partie polityczne,

media,  
społeczeństwo obywatelskie,  
sektor prywatny.

Jedno z ustaleń badania dotyczącego Bułgarii stwierdza, że „wszystkie filary świątyni uczciwości stoją”, jednak ich ogólna ocena kształtuje się na poziomie 50 punktów na 100 przewidzianych w badaniu.

Ustalenia raportu zarysowują cztery grupy instytucji/obszarów. Najlepiej ocenione zostały bułgarskie Krajowe Biuro Audytu oraz tamtejszy Rzecznik Praw Obywatelskich, które uzyskały ogólny wynik na poziomie 60 punktów. W drugiej, licznej grupie znalazły się takie instytucje i obszary, jak: władza wykonawcza, administracja publiczna, sądownictwo, władza ustawodawcza oraz organizacje społeczne, z wynikiem nieco powyżej 50 punktów. Do grupy trzeciej zaliczone zostały partie polityczne, organy ścigania oraz media, które uzyskały ocenę na poziomie 45 punktów. W czwartej, najniżej ocenionej grupie, znalazły się komisje wyborcze, instytucje antykorupcyjne oraz sektor prywatny, z notą zbliżoną do 40 punktów.

Według autorów badania, wskazuje ono, że na przestrzeni ostatniej dekady, na wysiłki podejmowane w celu zwiększania uczciwości tamtejszych instytucji publicznych poniesione zostały pokaźne środki. Jednak poziom poczynionych wydatków publicznych nie koresponduje z uzyskaną w badaniu punktacją i wynikami w walce z *korupcją*.

W raporcie sformułowane zostały rekomendacje. Wśród tych generalnych, odnoszących się do wszystkich obszarów, znajdują się zalecenia dotyczące zwiększenia efektywności wydatkowanych środków, zwiększenia *przejrzystości* procedur dotyczących zatrudniania na kluczowych stanowiskach oraz rozwoju mechanizmów sprzyjających rozliczalności i *przejrzystości*.

Opublikowany raport jest drugim tego typu opracowaniem przygotowanym dla Bułgarii. W 2011 roku badaniem Krajowego Systemu Uczciwości objętych zostało 25 krajów. Inicjatywa stanowi element międzynarodowego projektu realizowanego przez Transparency International, finansowanego przez Dyрекcję Generalną ds. Stosunków Wewnętrznych Komisji Europejskiej, w ramach Programu Przeciwdziałania i Zwalczania Korupcji.

Raport opublikowany został na stronie internetowej Transparency International.

Źródła:

<http://www.balkans.com/open-news.php?uniquenumber=138090>

[http://www.transparency.org/news\\_room/latest\\_news/press\\_releases\\_nc/2012/2012\\_03\\_01\\_tibulgaria\\_nisrelease](http://www.transparency.org/news_room/latest_news/press_releases_nc/2012/2012_03_01_tibulgaria_nisrelease)

[http://www.transparency.org/policy\\_research/nis/methodology](http://www.transparency.org/policy_research/nis/methodology)

